

Förbundsledning
Lars Klevenparr, 031-335 2701
Datum: 2023-04-12
Diariernr: 2023/185

Statsrådet Carl-Oskar Bohlin
Minister för Civilt försvar
Försvarsdepartementet

Hemställan av ingripande för att vidmakthålla och utveckla räddningstjänstverksamheten

Först vill jag tacka för Statsrådets besök vid Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) den 22 mars. Vi uppfattade mötet som mycket givande och framför allt Statsrådets intresse samt engagemang för räddningstjänstens vardag med tillhörande utmaningar.

Inledning

Räddningstjänsten Storgöteborg bedömer att Statsrådet är väl insatt i den förhandling som för närvarande pågår mellan arbetsmarknadens parter beträffande EU-direktivets krav om dygnsvila som träder i kraft den 1 oktober 2023. En strikt implementering av arbetstidsdirektivet kommer att medföra negativa effekter på den operativa verksamheten samt även få menliga konsekvenser på uppbygganden av det civila försvaret där räddningstjänsten är en viktig aktör. Arbetstidsdirektivet medger under vissa förutsättningar att undantag kan ske inom vissa yrkeskategorier, där ibland räddningstjänst.

Deltidsanställda brandmän

Inom den svenska kommunala räddningstjänsten finns det totalt cirka 15 000 brandmän varav cirka 5 000 heltidsanställda och resterande cirka 10 000 räddningstjänstpersonal i beredskap, RIB-brandmän (deltidsbrandmän). Inom Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) är det en permanent utmaning att kunna rekrytera deltidsanställda brandmän som ska kombinera sin anställning hos en huvudarbetsgivare och RSG. De privata arbetsgivarna blir alltmer restriktiva till att tillåta en kombinationsanställning av förståeliga skäl då detta stör produktion och verksamhet vid larm. RSG har under senare år därför riktat mer rekryteringsfokus på RSG:s egna medlemskommunernas anställda vilket också är naturligt enär räddningstjänst i grunden är ett kommunalt uppdrag. Denna nya rekryteringsstrategi har varit framgångsrik och fått starkt stöd politiskt inom såväl RSG:s förbundsstyrelse som inom förbundets medlemskommuner. Vid Statsrådets besök i Göteborg belystes särskilt räddningstjänstens styrka med att finnas i lokalsamhället för att därigenom säkerställa ett likvärdigt skydd mot olyckor. Det centrala kollektivavtalets implementering av EU-direktivets bestämmelse om dygnsvila kommer att omöjliggöra att arbeta som deltidsbrandman och samtidigt ha en anställning med kommunen som huvudarbetsgivare.

Nationell förstärkningsförmåga

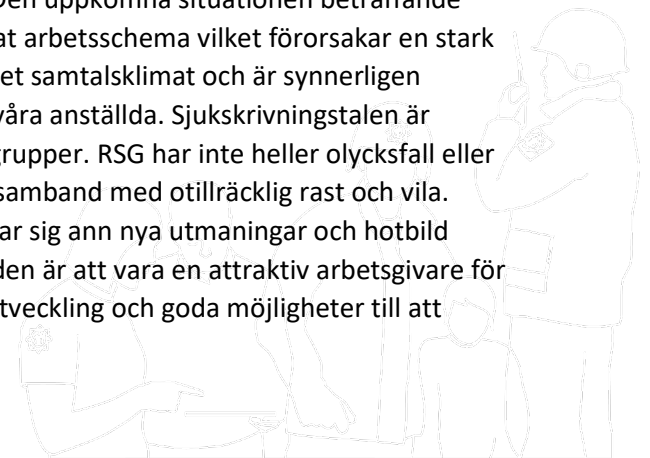
Efter skogsbränderna i Västmanland 2014 riktades befogad kritik mot den kommunala räddningstjänstens oförmåga att med kort varsel på nationell nivå kunna samordna och förstärka med räddningstjänstpersonal till olycksområde. Genom bättre styrning från MSB och samordning från landets större räddningstjänstorganisationer blev de nationella förstärkningsrörelserna väsentligt bättre vid skogsbränderna den torra sommaren år 2018. Att kunna genomföra samordnade nationella förstärkningsrörelser på ett effektivt sätt torde vara nästintill omöjligt vid tillämpning av den nya arbetstidsregleringen.

Lägesbild

Räddningstjänsten Storgöteborgs verksamhet har utvecklats i takt med en ständig föränderlig omvärld. RSG har som tydlig målbild att ha förmåga och kapacitet för att hantera samhällets riskbild. RSG har dessutom i egenskap som en av landets största räddningstjänster också ansvar för ett antal nationella förmågor såsom bland annat Avancerad indikering, NUSAR (ras/skred), MIRG (insats till sjöss), Kemresurs, och Sanering. Dessa specialförmågor regleras genom avtal med statliga myndigheter. Vid Statsrådets besök omnämndes också RSG:s viktiga uppdrag att säkerställa en förmåga att hantera klustret av industrier som bedriver så kallad farlig verksamhet i enlighet med lagen om skydd mot olyckor (LSO). RSG har tillsammans med bland annat Försvarsmakten, Polismyndigheten, Kustbevakningen och Göteborgs stad särskild fokus på "Sveriges hamn".

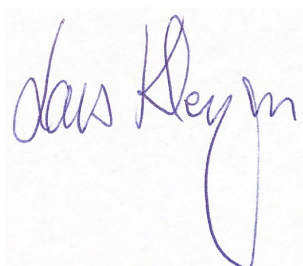
Parallellt med de nämnda dagliga utmaningarna så ska också RSG aktivt medverka till uppbyggnaden av det civila försvaret där räddningstjänsten är en central aktör. RSG har genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) redan genomfört en pilotutbildning inom området oexploderad ammunition. Fortsatta utbildningsinsatser är planerade att genomföras under sensommaren. Detta är arbetsuppgifter som för bara drygt ett år sedan var helt främmande men är i dag en realitet. De nationella specialförmågorna inom ras/skred samt avancerad indikering ska också förstärkas. Dessutom ska ett mycket stort antal så kallade beredskapsbrandmän genom civilplikt utbildas de närmsta åren.

Med detta som bakgrund är det synnerligen angeläget att räddningstjänsten i beaktande av rådande omvärldsläge riktar fokus på rätt saker! Den uppkomna situationen beträffande kravet på dygnsvila kommer att kräva ett förändrat arbetsschema vilket förorsakar en stark oro hos RSG:s brandmän. Inom RSG har vi ett öppet samtalsklimat och är synnerligen lyhörda för att säkerställa en god arbetsmiljö för våra anställda. Sjukskrivningstalen är väldigt låga och tål att jämföras med andra yrkesgrupper. RSG har inte heller olycksfall eller tillbud som på något sätt är alarmerande påvisar samband med otillräcklig rast och vila. RSG:s brandmän är lyhörda för förändringar och tar sig ann nya utmaningar och hotbild konstruktivt. En av RSG:s mest prioriterade områden är att vara en attraktiv arbetsgivare för såväl kvinnor som män där det ges möjlighet till utveckling och goda möjligheter till att kombinera yrkes- och familjeliv.

Avslutning

Med beaktande av det anförda föreslås Statsrådet verka för avsteg från de detaljerade reglerna om dygnsvila för uttryckande personal inom kommunal räddningstjänst som EU-direktivet medger.

Lars Klevenparr

förbundsdirektör

